

Kungsbacka kommun

Rektorn vid Presseskolan F-3

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Presseskolan F-3
i Kungsbacka kommun

Tillsyn i Presseskolan F-3

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Presseskolan F-3 besöktes av Skolinspektionen den 18 och 19 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Presseskolan F-3 ligger på Onsalahalvön i Kungsbacka kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskolans årskurser 1-3 och fritidshem för elever upp till årskurs 6. Vid skolan finns också ett mindre antal elever som är mottagna i grundsärskolan och får sin utbildning i grundskolan. Vid tiden för tillsynen har skolan 79 elever i förskoleklass och 225 elever i grundskolan. Eleverna är indelade i tre klasser för förskoleklass, tre klasser för årskurs 1, fyra klasser för årskurs 2 och tre klasser för årskurs 3. Den pedagogiska personalen är organiserad i två arbetsenheter; ett för förskollärare, fritidspedagoger och fritidsledare samt ett för grundskollärare. Verksamheten leds av en rektor som också är tillförordnad rektor för Presseskolan 4-6.

Skolan har inte redovisat någon sammanställning av elevernas kunskapsresultat i förhållande till kunskapskraven i respektive ämne.

Helhetsbedömning

Det finns brister i skolans kvalitetsarbete. Rektorn måste ta ansvar för att, tillsammans med personalen och eleverna, systematiskt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Skolan måste bland annat förbättra uppföljningen av undervisningens resultat i förhållande till kunskapskraven i respektive ämne. En sådan uppföljning krävs för att systematiskt kunna utveckla verksamheten och därmed elevernas möjligheter att nå så långt som möjligt i alla ämnen. Kvalitetsarbetet måste också omfatta en systematisk uppföljning och utveckling av arbetet med att förmedla den värdegrund som uttrycks i läroplanen. Rektorn måste skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas och dokumenteras.

Lärare och elever vid Presseskolan F-3 beskriver en undervisning som i stort präglas av att lärarna tar hänsyn till elevernas individuella behov och förutsättningar och att eleverna har inflytande över arbetet utifrån ålder och mognad. Det finns dock elever som upplever att de inte har inflytande över undervisningen. Verksamheten är inriktad på de nationella målen för utbildningen men rektorn och lärarna måste vara vaksamma så att inte betoningen på svenska och matematik går ut över andra ämnen.

Rektorn måste också ta ett större ansvar för utformningen av utbildningen för elever som är mottagna i grundsärskolan och får sin utbildning i grundskolan.

Det är rektorn som ska säkerställa att eleverna får en utbildning som är anpassad efter deras individuella förutsättningar.

De elever Skolinspektionen har träffat uppger att de är trygga i skolan. Eleverna vet också vart de kan vända sig om någon elev upplever sig utsatt och upplever att de vuxna tar sådana signaler på allvar. Tillsynen visar också att rektorn och personalen kartlägger elevernas trygghet och vidtar åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Skolan måste dock utveckla planen mot kränkande behandling så att den beskriver vilka åtgärder som krävs för att förebygga och förhindra kränkande behandling utifrån den specifika situationen vid skolenheten. På så vis kan planen bli ett mer effektivt verktyg i arbetet med att garantera alla elevers trygghet.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 27 juni 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektorn ska utifrån huvudmannens beslut om inriktning och elevens förutsättningar bedöma om elever i grundsärskolan ska läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen enligt grundskolans kursplaner.
- Det ska finnas dokumenterat hur elevernas utbildning i grundsärskolan är upplagd.

Motivering

Enligt skollagen får rektorn besluta att en elev ska läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen enligt grundskolans kursplaner, om eleven har förutsättningar för det.

I den redogörelse som Skolinspektionen har begärt inför tillsynen uppger rektorn att det finns elever vid skolan som är mottagna i grundsärskolan men som

får sin undervisning i grundskolan. Rektorn uppger i intervju att eleverna läser ämnen enligt grundsärskolans läroplan. Det framkommer också att rektorn inte har fattat beslut om hur elevernas utbildning ska vara upplagd utifrån deras individuella förutsättningar att läsa ämnen, ämnesområden enligt grundsärskolans kursplaner, eller ämnen enligt grundskolans kursplaner. Enligt rektorn har kommunens specialpedagogiska centrum (SPC) fattat beslut om detta i samråd med de undervisande lärarna. Rektorn uppger också att det, utöver beslutet om mottagande i grundsärskolan, inte finns dokumenterat hur elevernas utbildning ska vara upplagd. Lärare som undervisar elever i grundsärskolan uppger att det är tydligt hur elevernas utbildning ska vara upplagd och att detta diskuteras med SPC.

Utredningen visar att rektorn inte utifrån huvudmannens beslut om inriktning och elevens förutsättningar har bedömt om elever i grundsärskolan ska läsa utifrån beslutad inriktning eller läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen enligt grundskolans kursplaner. Det saknas också dokument som visar hur elevernas utbildning är upplagd i grundsärskolan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

11 kap. 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det genomförs ett kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt läroplanerna har rektorn ansvar för skolans resultat och för att re-

sultaten följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Rektorn uppger bland annat följande. Det finns inte några sammanställningar av elevernas kunskapsresultat utöver resultaten på de nationella ämnesproven i svenska och matematik i årskurs 3 samt diagnostiska prov som mäter elevernas läsutveckling. Vid möten i arbetsenheterna diskuteras hur lärarna genom till exempel individanpassning, formativ bedömning och tematiskt arbete kan öka elevernas kunskapsutveckling. Det sker dock inte utifrån uppföljningar av elevernas kunskapsresultat i respektive ämne och det finns brister i hur arbetet dokumenteras. Vad gäller skolans värdegrundsarbete uppger rektorn att all personal utvärderar sin verksamhet varje termin och att resultaten diskuteras i skolans trygghetsgrupp, men att det inte sker någon återkoppling till verksamheten och att arbetet inte dokumenteras. Utvärderingen sker inte i förhållande till de nationella målen för skolans värdegrundsarbete. Elevernas inflytande över undervisningen följs upp i samtal mellan rektorn och pedagogerna vid till exempel arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal. Det arbetet dokumenteras inte.

Lärarna uppger att de får reda på elevernas resultat på de nationella proven, men att det inte finns några sammanställningar av kunskapsresultaten i förhållande till kunskapskraven i respektive ämne. Enligt lärarna för de inga organiserade diskussioner om vad som kan behöva förändras i undervisningen utifrån elevernas kunskapsresultat. Det händer, enligt lärarna, att de omprövar sina pedagogiska planeringar, men det sker mer utifrån en upplevelse än mätbara resultat. Vad gäller skolans värdegrundsarbete uppger lärarna att den uppföljning som sker fångar en känsla snarare än hur de lyckas i förhållande till de nationella målen.

Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Det sker till exempel ingen systematisk uppföljning och utveckling av arbetet med att nå de nationella målen för elevernas kunskapsutveckling och skolans värdegrundsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11 och Lgrs 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist/brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Det finns inte en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för varje särskild verksamhet för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Rektorn uppger att pedagogerna har i uppdrag att prata med eleverna för att ta reda på vilka åtgärder som krävs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Pedagogerna rapporterar sedan till rektorn. Lärare bekräftar att de har gjort intervjuer för att kartlägga elevernas trygghet. De behov som har kommit fram i intervjuerna har, enligt lärarna, lett till åtgärder som innebär att de vuxna är mer närvarande i omklädningsrum och ute på rasterna. Personal från elevhälsan uppger att de har genomfört gruppintervjuer med elever för att kartlägga tryggheten i skolan, och att de har gjort observationer i vissa klasser för att komplettera bilden. De ger också exempel på åtgärder som har genomförts för att komma tillrätta med vissa problem som har kommit fram i kartläggningen.

Skolinspektionen har tagit del av "Presseskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling" för läsåret 2013/14. Det framgår av dokumentet att planen är gemensam för de båda skolenheterna Presseskolan F-3 och Presseskolan 4-6. Planen beskriver bland annat en kartläggning som har lett fram till vissa slutsatser om vilka åtgärder som krävs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Det finns också en beskrivning av vilka åtgärder som ska genomföras under året. Det framgår dock inte vilka behov och åtgärder som gäller Presseskolan F-3 och vilka som gäller Presseskolan 4-6. Planen saknar en beskrivning av hur föregående års åtgärder har genomförts.

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling inte anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det

aktuella året i varje skolenhet. Planen saknar också en beskrivning av hur föregående års åtgärder har genomförts. Mot bakgrund av att det pågår ett aktivt arbete mot kränkande behandling och att åtgärder vidtas utifrån verksamhetens behov bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har jurist Julie Svane deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Oskar Cliffordson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformen ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.